

متاستاز پوستی کوریوکارسینوم: گزارش یک مورد

***دکتر راضیه محمد جعفری**: استادیار و متخصص بیماری های زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی اهواز، اهواز، ایران (*مؤلف مسئول)

میترا تدین: فوق لیسانس مامایی، مربی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی اهواز، اهواز، ایران.

دکتر تقی رازی: دانشیار و متخصص جراحی زنان و زایمان، فوق تخصص انکولوژی زنان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی اهواز، اهواز، ایران.

دکتر مریم محمدبیگی: دستیار بیماری های زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی اهواز، اهواز، ایران.

تاریخ دریافت: ۸۹/۳/۵

تاریخ پذیرش: ۸۹/۱۰/۲۲

چکیده

زمینه و هدف: متاستاز پوستی، یک تظاهر نادر کوریوکارسینوم است و نشانه پیش آگهی ضعیف بیماری است، زیرا متاستاز پوستی فقط با بیماری پیشرفته همراه است. تاکنون ۱۱ مورد متاستاز پوستی کوریوکارسینوم در مقالات گزارش شده است. **معرفی بیمار:** در این مقاله یک مورد متاستاز پوستی در یک خانم ۴۷ ساله خوزستانی با سابقه کوریوکارسینوم به دنبال سقط فراموش شده، مطرح شده است که پس از شک به بیماری با نمونه برداری از ضایعه پوستی و دیدن سلول های سیتو و سین سیتو تروفوبلاست بدون پرزهای جفتی تشخیص قطعی شد. سپس با تجویز سه دوره شیمی درمانی ضایعه پوستی برطرف و تیتروهورمون جفتی انسانی منفی گردید. **بحث و نتیجه گیری:** در مقایسه با سایر ارگان ها، پوست یک محل غیر معمول متاستاز کوریوکارسینوم در بدن است و معمولاً با بیماری پیشرفته و پیش آگهی بد بیماری همراه است. گاه متاستاز به پوست اولین علامت بدخیمی و کلید تشخیصی مهم می باشد. لذا، توجه به ضایعه پوستی در مورد شناخته شده بیماری یا در فرد بدون سابقه بیماری توصیه می شود.

کلید واژه ها: کوریوکارسینوم، متاستاز، شیمی درمانی

مقدمه

بیماری تروفوبلاستیک حاملگی (Gestational Trophoblastic Disease-GTD) از تومورهای نادر انسانی است که حتی با وجود متاستاز بهبود پیدا می کند. (۱) GTD شامل طیفی از تومورهای در ارتباط با هم مثل مول کامل و ناقص، تومورهای تروفوبلاستیک محل جفت و کوریوکارسینوم که تمایل متفاوتی برای تهاجم موضعی و متاستاز دارند، است. (۳) متاستاز بعد از تخلیه مول کامل در ۴٪ بیماران رخ می دهد، اما بعد از تخلیه حاملگی های غیرمول بیشتر است. (۱) متاستاز معمولاً همراه با کوریوکارسینوم است که تمایل به تهاجم سریع به عروق و انتشار وسیع دارد. بعد از تخلیه مول، تومور تروفوبلاستیک حاملگی مقاوم ممکن است نمای آسیب شناسی مول هیداتیدفرم یا کوریوکارسینوم را نشان بدهد، اما بعد از حاملگی غیر مول، تومور مقاوم همیشه نمای آسیب شناسی کوریوکارسینوم را دارد. کوریوکارسینوم با صفحات

سلولی سیتوتروفوبلاست و سنسیتوتروفوبلاست بدون

پرزهای جفتی مشخص می شود.

شایع ترین محل متاستاز بیماری ریه (۸۰٪)، واژن (۳۰٪)، لگن (۲۰٪)، کبد (۱۰٪)، و مغز (۱۰٪) از راه خون است. (۴) متاستاز به پوست نادر است و نادرتر اینکه ممکن است اولین محل تظاهر بیماری باشد. (۵-۸) تاکنون ۱۱ متاستاز پوستی کوریوکارسینوم گزارش شده است. مقاله حاضر بر اساس یک مورد متاستاز پوستی کوریوکارسینوم در یک خانم ۴۷ ساله که با بیوپسی تشخیص داده شده، تهیه شده است.

معرفی بیمار

یک خانم ۴۷ ساله اهل شهر شوش در استان خوزستان با سابقه چهار حاملگی و سه زایمان و یک سقط در تاریخ ۸۸/۱۰/۹ با شکایت خارش در ناحیه قسمت فوقانی کمر در سمت چپ به مدت بیست روز به کلینیک زنان بیمارستان امام خمینی اهواز مراجعه

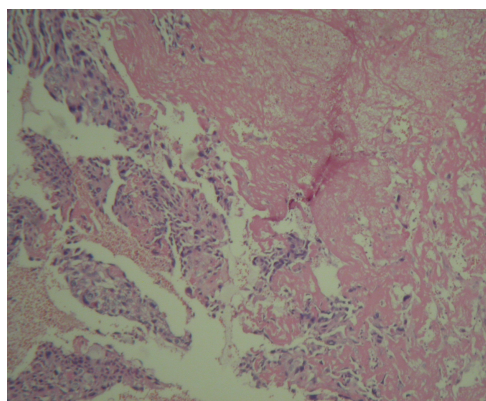
در سابقه پزشکی بیمار یک کورتاژ به علت سقط فراموش شده در تاریخ ۸۷/۱۰/۲۱ داشته که نتیجه آسیب شناسی کوریوکارسینوم بود (شکل شماره ۱). در سی تی اسکن ریه ندول‌های متعدد در هر دو ریه به قطر ۱۵-۵ میلی متر و در سونوگرافی لگن یک توده هیپراکو و هتروژن به ابعاد $۱۱۴ \times ۷۳ \times ۶۴$ میلی متر در قسمت میانی و تحتانی رحم و فوقانی سرویکس و در قسمت فوقانی واژن یک توده به ابعاد ۳۶×۲۶ میلی متر دیده شده. β HCG بیش از ۱۰۰۰۰ IU/m و CBC و آزمایش های کبدی نرمال بود. در معاینه، سائز رحم حدود هشت هفته و سایر معاینات نرمال بود.

در تاریخ ۸۷/۱۱/۸ شیمی درمانی ترکیبی با رژیم EM A-CO شروع و بعد از هفت دوره کموتراپی β HCG تاریخ ۸۸/۲/۱۰ به زیر ۱۰ رسید. مجدداً به دلیل افزایش تیتراژ در تاریخ ۸۸/۴/۲۳ به ۱۷۸، رژیم کموتراپی با EMA-EP شروع و بعد از پنج نوبت در تاریخ ۸۸/۷/۱۴ سطح β HCG منفی شد. در تاریخ ۸۸/۸/۲۰ مجدداً تیتراژ β HCG افزایش یافته و به ۱۱۰۰ IU/m رسید.

در این زمان در سی تی اسکن مجدد ریه یک ندول زیر پلور در ریه چپ دیده شد و سونوگرافی شکم و لگن نرمال بود. در سی تی اسکن ریه در تاریخ ۸۸/۱۰/۹ چهار ندول در ریه راست و چپ دیده. در این زمان ضایعه پوستی در قسمت فوقانی کمر در سمت چپ ظاهر شد (شکل شماره ۲). سونوگرافی لگن طبیعی و در سونوگرافی شکم چند ناحیه هیپراکو که ابعاد بزرگترین آن‌ها ۴۱×۲۵ میلی متر بود در هر دو لوب کبد دیده شد. در تاریخ ۸۸/۱۰/۱۳ از ضایعه پوستی نمونه برداری شد که نتیجه آسیب شناسی کوریوکارسینوم بود (شکل شماره ۳). در این تاریخ کموتراپی با سیس پلاتین، اتوپساید، تاکسول شروع و پس از سه دوره β HCG در تاریخ ۸۸/۱۱/۲ منفی و ضایعه پوستی برطرف شد.

بحث

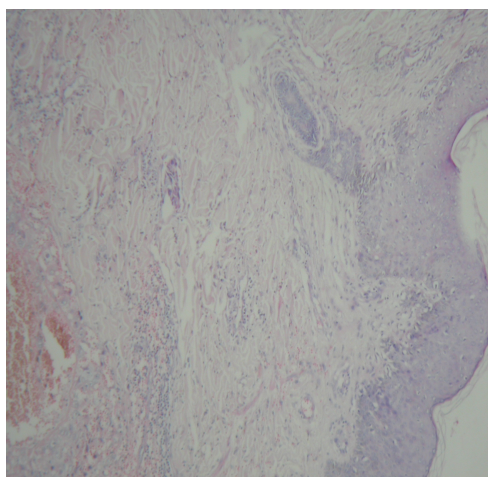
درمقایسه با سایر ارگان‌ها، پوست یک محل غیرمعمول متاستاز در بدن است و معمولاً با بیماری پیشرفته و پیش‌آگهی بد بیماری همراه است. گاهاً متاستاز به پوست اولین علامت بدخیمی و کلید تشخیصی مهم می‌باشد.^(۵،۴ و ۹-۱۱) متاستاز پوستی،

شکل شماره ۱- خونریزی و نکروز و سلول های سیتو و سینسیوتروفوبلاست بدون پرزهای جفتی

شکل شماره ۲- ضایعه برجسته قرمز ملتهب با سطح زخمی ۲×۲ سانتی متر در قسمت فوقانی سمت راست کمر

شکل شماره ۳- پوست و ارتشاح سلول های بدخیم با سیتوپلاسم روشن و بزرگ و هسته های وزیکولر و هستک های برجسته (سیتو تروفوبلاست) و سلول های سین سیتو تروفوبلاست با واکوئل های سیتوپلاسمی و سیتوپلاسم اتوزینوفیلی و هسته های تیره بدون پرز جفتی و خونریزی و نکروز در درم عمقی

نمود که در معاینه یک ضایعه التهابی و قرمز برجسته با سطح زخمی به ابعاد ۲×۲ سانتی متر دیده شد.

چهپینگ و همکاران یک مورد متاستاز پوستی کوریوکارسینوم بیضه را گزارش کردند که بیمار ده روز بعد از شروع شیمی درمانی فوت کرد.^(۷) شیمیزو و همکاران نیز یک مورد کوریوکارسینوم بیضه با متاستاز به پوست را گزارش کردند که سه ماه بعد از متاستاز پوستی از دنیا رفت. در مقاله مروری آن‌ها، ۷ بیمار کوریوکارسینوم با متاستاز پوستی گزارش شده که ۵ نفر سه ماه بعد از ظهور متاستاز پوستی مردند.^(۶) چاما و همکاران یک مورد کوریوکارسینوما با متاستاز به دیواره قفسه سینه گزارش کرد که به ۱۲ دوره شیمی درمانی به خوبی پاسخ داد.^(۸)

سن گون پارک و همکاران از کره یک مورد کوریوکارسینوم رحمی که اولین تظاهر بیماری، دو ضایعه پوستی (یکی در گردن و یکی در کمر) و تنگی نفس بود که با بیوپسی از پوست تشخیص داده شد، گزارش کردند که با ۱۷ دوره شیمی درمانی ضایعه پوستی برطرف و سطح هورمون جفتی منفی شد.^(۱۵) در بیمار ما نیز بعد از سه دوره شیمی درمانی ترکیبی، ضایعه پوستی برطرف و سطح هورمون جفتی منفی شد.

نتیجه گیری

مطالعه حاضر شرح یک مورد نادر بیمار مبتلا به کوریوکارسینوم با متاستاز به پوست کمر بود. تشخیص با نمونه برداری ضایعه پوستی داده شد. این مورد و موارد مشابه ذکر شده اهمیت بررسی آسیب شناسی ضایعه پوستی در یک مورد شناخته شده کوریوکارسینوم یا فردی که سابقه بیماری خاصی را ذکر نمی‌کند، را معلوم می‌کند؛ زیرا ممکن است ضایعه پوستی اولین تظاهر بیماری باشد.

فهرست منابع

1-Berkowitz RS, Goldstein DP. The management of molar pregnancy and gestational trophoblastic tumors. In: Knapp RC, Berkowitz RS, editors. Gynecologic oncology. 2nd ed. New York: McGraw-Hill; 1993.p.328-38.

بدخیمی احشایی از ۱/۴ - ۱۰/۴٪ بسته به نوع مطالعه و محل تومور اولیه تخمین زده شده است.^(۹-۱۴) گرفتاری پوست احتمالاً نزدیک محل تومور اولیه است. سینه، شکم و سر، محل های آناتومیک شایع و کمر و اندام‌ها محل های نسبتاً ناشایع می باشد.^(۹-۱۱)

در بعضی مواقع آسیب شناسی یک متاستاز پوستی، کلید تشخیصی مهم برای رسیدن به منشأ بدخیمی است. در این مورد می توان از سلول های محتوی موسین در سرطان کولون و سلول های سیتوتروفوبلاست و سین سیتوتروفوبلاست در کوریوکارسینوما نام برد.^(۹)

کوریوکارسینوما در خانم‌ها اغلب به دنبال حاملگی که بیشتر مواقع به دنبال مول هیداتیفرم (۵۰٪)، سقط (۲۵٪)، حاملگی نرمال (۱۵٪) و به ندرت ناشی از سلول های زایا در تخمک رخ می دهد. در مردان به طور شایع از سلول های زایا در بیضه منشأ می گیرد.^(۴-۸)

ظاهر کوریوکارسینوم اغلب قرمز تیره یا ارغوانی و شبیه جفت است.^(۴) تظاهر میکروسکوپی شامل نقاط متعدد خونریزی و نکروز اطراف سلول های نئوپلاستیک و صفحات بزرگ سلول های سیتوتروفوبلاست و سنسیتوتروفوبلاست بدون وجود پرزهای جفتی است. انفیلتراسیون دو دسته سلول تومورال در مجاورت هم دیده می شود. سلول های سیتوتروفوبلاست مکعبی شکل با سیتوپلاست کم رنگ و بزرگ با شکل نامنظم، هسته های واکوئلی و هستک های برجسته نیز دیده می شوند. سین سیتوتروفوبلاست ها دارای سیتوپلاسم انوزینوفیلی و واکوئل های و هسته های پر رنگ و چندشکلی با حدود غیرمجزا شبیه سلول های غول آسای چند هسته ای بوده و ممکن است گره های سن سیشیال را تشکیل بدهد.^(۴-۸)

رنگ امیزی ایمونو هیستوکیماکال برای آنتی ژن هورمون گنادوتروپین جفتی در سیتوپلاسم سین سیتوتروفوبلاست ها مثبت است ولی در سیتوتروفوبلاست ها مثبت نیست.^(۴-۸) کوریوکارسینوما تمایل شدیدی به تهاجم به عروق و انتشار از طریق خون دارد. شایع ترین محل متاستاز به ترتیب ریه، واژن، ولو، مغز، کبد، کلیه و طحال می باشد.

کوریوکارسینوما به شیمی درمانی نسبتاً خوب پاسخ می دهد، متاستاز پوستی خیلی ناشایع است و همراه با پیش آگهی ضعیف و نشانه بیماری پیشرفته است.^(۴-۸)

Patterns of cutaneous metastasis. Arch Dermatol; 1972. 105: 862-68.

12-Spencer PS, Helm TN. Skin metastases in cancer patients. Cutis; 1987. 39: 119-21.

13-Lookingbill DP, Spangler N, Sexton FM. Skin involvement as the presenting sign of internal carcinoma. J Am Acad Dermatol; 1990. 22: 19-26.

14-Lookingbill DP, Spangler N, Helm KF. Cutaneous metastases in Patients with metastatic carcinoma : A retrospective study of 4020 patients. J Am Acad Dermatol; 1993. 29: 228-36.

15- Gun Park SG, Chang JY, Kim SH, Bang D. Cutaneous metastasis of choriocarcinoma; a case report. J Korean Med Sci; 2005. 20: 683-86.

2-Bagshaw KD. Risk and prognostic factors in trophoblastic neoplasia. Cancer; 1976. 38: 1373-1385.

3-Berkowitz RS. Goldstein DP. Gestational trophoblastic disease. In: Jonathans B, editors. Berek & Novak Gynecology. California: Lippincott Williams & Wilkins; 2007.p. 2378-2406.

4- Copeland LJ. Gestational trophoblastic neoplasia. In: Coplans LJ, Jzrell JF, editors. Textbook of Gynecology. 2nd ed. Philadelphia: W.B.Saunders; 2000.p.1418-27.

5-Clement PB, Young RH. Ovarian germ cell tumors. In: Clement PB, Young RH, editors. Atlas of gynecologic surgical pathology. 1st ed. Philadelphia: W.B.Saunders; 2000.p.346.

6-Shimizu S, Nagata Y, Han-yaku H. Metastatic testicular choriocarcinoma of the skin: Report and review of the literature. Am J Dermatopathol; 1996. 18: 633-36.

7-Chhieng DC, Jennings TA, Slominski A, Mihm MC Jr. Choriocarcinoma presenting as a cutaneous metastasis of gestational choriocarcinoma. J Cutan Pathol; 1995. 22: 374-77.

8-Chama CM, Nggada HA, Nuhu A. Cutaneous metastasis of gestational choriocarcinoma. Int J Gynecol Obstet; 2002. 77: 249-50.

9-Johnson WC. Metastatic carcinoma of the skin. In: Elder D, Elenitsas R, Jaworsky C, editors. Lever's histopathology of the skin. 8th ed. Philadelphia: WB Saunders; 2000.p.794-97.

10- Metastatic carcinoma. In: Odom RB, James WD, Berger TG-. Andrew's disease of the skin. 9th ed. Philadelphia: WB.Saunders; 2000: 794-97.

11-Browustein MH, Helwig EB.

Cutaneous metastasis of choriocarcinoma

***R. Mohammad Jafary, MD.** Assistant Professor of Obstetrics & Gynecology, Ahwaz University of Medical Sciences and Health services, Ahwaz, Iran. (*Corresponding author).

M. Tadayon, MSc. Midwife, Ahwaz University of Medical Sciences and Health Services, Ahwaz, Iran.

T. Razi, MD. Associate Professor of Obstetrics & Gynecology, Subspecialty in Gynecological Oncology, Ahwaz University of Medical Sciences and Health Services, Ahwaz, Iran.

M. Mohammad Beigy, MD. Resident of Obstetrics and Gynecology, Ahwaz University of Medical Sciences and Health Services, Ahwaz, Iran.

Abstract

Introduction: Cutaneous metastasis is a rare presentation of choriocarcinoma and as it is associated with advanced disease, it has poor prognostic sign. To the best of our knowledge about 11 cases of cutaneous metastatic choriocarcinoma were reported in the literature.

Case Report: A 47-yr –old female complaining of cutaneous lesion with pruritis. She had history of choriocarcinoma following missed abortion. Skin biopsy revealed cytotrophoblast and syncitotrophoblast without chorionic villi. After 3 cycles of chemotherapy, serum β HCG decreased and skin lesion almost disappeared.

Conclusion: As compared to other organs, skin is an uncommon site for metastatic cancer in the body, as it is usually associated with disseminated disease and grave outcome. However, cutaneous metastasis may be the first harbinger of visceral malignancy of unknown origin and could be an important diagnostic clue. Gynecologists should consider meticulously skin lesions in known cases of disease and even in patients without history of disease, because skin lesion may be the first sign of the disease.

Keywords: Choriocarcinoma, Metastasis, Chemotherapy